

L'edifici dels sindicats amb malla protectora, la façana de l'antiga companyia de tabacs (avui Hisenda) i l'edifici de Cambó amb la casa a l'àtic (avui un hotel). / TOSHIKO SAKURAI / LLUIS CRUSET

La petita Chicago de Barcelona

Fruit d'un moment històric concret, la Via Laietana és l'únic lloc de la ciutat on va aflorar l'arquitectura comercial americana d'inicis del XX

DAVID MARÍN / Barcelona
● Si no fos una avinguda tan transitada i tan inhòspita per als vianants, seria un dels passejos més atractius de Barcelona. Permet fer un viatge en el temps cap als anys vint, cap a una ciutat en plena expansió econòmica que va traçar amb tiralínies al mig de la ciutat medieval una avinguda amb aires de modernitat, una petita Chicago de senyors amb barret i bastó i cotxes negres circulant entre tramvies i anuncis de tabac.

Avui, el conjunt d'edificis de la Via Laietana la converteixen en un eix únic a la ciutat, irrepetible, fruit d'un moment històric molt concret: el modernis-

me ja estava en fase terminal, el noucentisme encara estava a les beceroles, i la falta de referents clars en assumptes arquitectònics va deixar burgesia industrial barcelonina en mans

del que era moda a l'altre costat de l'Atlàntic: l'arquitectura comercial nord-americana, utilitària i racionalista, d'edificis alts amb grans conjunts de finestres a les façanes llises

per donar llum a les oficines, i portalades un pèl grandiloqüents per donar fe del poder de l'empresa s'hi havia d'instal·lar.

Els noms d'aquells edificis aixecats seguint l'es-

til de l'Escola de Chicago ja diuen molt de l'època: Companyia Trasmediterrània (avui els jutjats, al número 2), Companyia de Tabacs (número 8-10 bis, avui seu del Ministeri

d'Hisenda), Caja Mútua Popular (número 16-18, avui edifici dels sindicats), l'edifici d'oficines que va aixecar Francesc Cambó (al número 30), dalt del qual es va fer construir una luxosa casa amb jardí, l'edifici de Correus (al número 1), el col·legi d'enginyers (número 39) i el Banco Hispano Colonial (número 3), entre molts altres, tots ells construïts entre 1913 i els anys vint i protegits en conjunt pel catàleg arquitectònic de Barcelona. El Museu d'Història de la Ciutat en va publicar el 2001 una extensa guia: *La construcció de la gran Barcelona: l'obertura de la Via Laietana 1908-1958*.

Sis milions d'euros per restaurar una façana

● Un dels edificis més característics de la Via Laietana i fidel representant de l'arquitectura comercial nord-americana és la seu dels sindicats, ocupat principalment per CCOO i amb la UGT i la CGT a la vuitena i novena plantes. Però avui és difícil admirar-ho en el seu conjunt. L'edifici està tapat per una malla protectora des que es va produir un desprendiment d'una de les façanes superiors que va es-

tar a punt de causar un greu ensurt, el gener de l'any passat. CCOO va reclamar al titular de l'edifici, el Ministeri de Treball, que arreglés la façana. L'Ajuntament de Barcelona va enviar un requeriment format al mes de novembre.

Però no s'ha fet res des de llavors, llevat de la façana protectora que fa més lleig l'edifici i no soluciona el problema. Comissions Obreres va insistir-hi a finals d'any

amb una nota de premsa en què reclama a l'Estat la reparació, valorada en sis milions d'euros, segons el Ministeri de Treball. La malla no pot estar més de dos anys col·locada, segons les normes de l'Institut del Paisatge Urbà.

L'edifici va ser la seu del sindicat vertical franquista i CCOO el va «ocupar» el 1985, fins que el ministeri va acordar amb els sindicats la cessió de l'ús.